

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 8.10.2007
KOM(2007) 379 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET,
EUROPAPARLAMENTET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA
KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN**

Små, rena och konkurrenskraftiga

Ett program för att hjälpa små och medelstora företag att följa miljölagstiftningen

{SEK(2007) 906
SEK(2007) 907
SEK(2007) 908}

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning	3
2.	Små och medelstora företag och miljöpolitik	3
3.	Miljöeffektivare små och medelstora företag	4
4.	Politisk bakgrund	5
5.	Handlingsplanen.....	6
5.1.	Bättre lagstiftning vid utformning och genomförande av politik, för att förenkla och minimera den administrativa bördan.....	6
5.2.	Mer lättillgängliga och specialutformade miljöledningssystem för små och medelstora företag.....	7
5.3.	Riktat ekonomiskt stöd och ett flerårigt finansieringsprogram för hållbar produktion i små och medelstora företag.....	8
5.4.	Uppbyggnad av lokal miljöexpertis för små och medelstora företag	10
5.5.	Bättre kommunikation och mer riktad information	11
6.	Slutsats och fortsatt arbete	11

1. INLEDNING

Europeiska rådet har satt upp ambitiösa mål för minskade växthusgasutsläpp, förnybar energi och energieffektivitet som ska vara uppnådda senast 2020¹. Detta kräver en ny inställning hos företagen för att göra miljötänkande till en självklar del i produktionsprocesser och produkter.

Små och medelstora företag – SMF² – utgör en stor del av näringslivet i EU och motsvarar 99 % av alla företag och 57 % av förädlingsvärdet³. De har därför en central roll i omställningen av EU:s ekonomi till hållbarare produktions- och konsumtionsmönster.

Med en så stor procentandel av de ekonomiska verksamheterna har små- och medelstora företagen en avsevärd påverkan på miljön. Problemet är inte enskilda företag, även om ett företag i vissa fall kan ha stor lokal påverkan på miljöer och samhällen, utan deras sammanlagda påverkan från olika sektorer.

Det finns tydliga tecken på att stora industrisektorer är på väg mot renare produktionsprocesser, bland annat som svar på de krav klimatförändringen ställer. Vi måste se till att de små och medelstora företagen inte glöms bort i den utvecklingen. De små och medelstora företagen står inför andra och ibland större utmaningar än större företag och har speciella problem när de försöker minska sin miljöpåverkan och följa miljölagstiftningen.

2. SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG OCH MILJÖPOLITIK

De små och medelstora företagen är ofta inte fullt medvetna om verksamhetens miljöeffekter. De flesta av dem (enligt vissa undersökningar 75–90 %⁴) tror att deras verksamhet inte påverkar miljön. Följaktligen har de flesta av dem inte ha vidtagit några praktiska åtgärder för att minska sin miljöpåverkan, och bara 6 % har ett miljöledningssystem (EMS). Erfarenheten visar att system och verktyg för miljöledning är ovanligare bland små och medelstora företag än bland större företag (delvis p.g.a. kostnaderna för extern kontroll) men att de ger betydande effekter när de väl införs⁵. Ibland ingår små och medelstora företag i större företags försörjningskedja. I dessa fall har de större företagen ett stort ansvar för att hjälpa de små och medelstora företagen att följa miljölagstiftningen.

Små och medelstora företag har en stor sammanlagd miljöpåverkan, men är ofta ändå inte bundna av mer omfattande och effektiva miljöprogram eller lagar (exempelvis IPPC-direktivet⁶ och systemet för utsläppshandel⁷). Det beror på att de i många fall inte når upp till de tröskelvärden som krävs för att dessa instrument ska tillämpas eftersom dessa är inriktade

¹ Se ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådet i Bryssel den 8–9 mars 2007.

² Små och medelstora företag är företag som sysselsätter färre än 250 personer och vars årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro eller vars balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro per år. Rekommendation om definitionen av små och medelstora företag (rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003).

³ Kommissionens meddelande *Tillväxt och sysselsättning genom en modern politik för små och medelstora företag* (KOM(2005) 551).

⁴ Se exempelvis SME-nvironment 2005 i <http://www.netregs.gov.uk>.

⁵ Se *A Comparative Analysis of the Environmental Management, Performance and Innovation of SMEs and Larger Firms based on the OECD database*, Julien Labonne, juli 2006.

⁶ Rådets direktiv 96/61/EG av den 24 september 1996.

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003.

på stora enskilda föroreningskällor. När miljölagstiftningen är tillämplig på små och medelstora företag, utgår företagarna ofta från att de redan följer lagstiftningen. Därför blir efterlevnad ofta resultatet av yttre åtgärder efter en inspektion, snarare än en fortlöpande process för att se till att lagkraven följs⁸. Samtidigt har små och medelstora företag ofta inte den rättsliga och miljömässiga sakkunskap som krävs för att kunna sätta sig in i miljölagstiftningen.

Denna situation är olycklig av främst tre skäl.

- (1) Mot bakgrund av den senaste tidens politiska utveckling på miljö- och energiområdet kan de små och medelstora företagen gå miste om potentiella ekonomiska vinster av bättre miljöledning (t.ex. ökad energi- och resurseffektivitet och bättre process- och produktstyrning) och av miljöinnovationer.
- (2) Om de små och medelstora företagen inte känner till sin egen miljöpåverkan och den miljölagstiftning som gäller för dem, kan deras verksamhet utgöra ett betydande miljöhot som riskerar att göra gemenskapens miljöskyddsåtgärder mindre effektiva.
- (3) De små och medelstora företagens miljöpåverkan hänger samman med låg kunskapsnivå och bristande efterlevnad och kan leda till ökade arbetsmiljörisker (kemikalieexponering, luftförorening osv.).

3. MILJÖEFFEKTIVARE SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG

Både forskning och samråd med berörda parter visar på en stor samsyn om vilka svårigheter de små och medelstora företagen har när det gäller att följa miljölagstiftningen och genomföra miljöförbättringar. De främsta hindren är

- bristande medvetenhet och kunskap om miljöproblem, miljöpåverkan och miljörisker,
- bristande medvetenhet om potentiella vinster med miljöledning och livscykelräkning,
- bristande tillgång till passande information, verktyg och utbildning om miljöfrågor på lokal nivå,
- begränsade ekonomiska resurser och personal/expertis för att kunna uppfylla miljökraven,
- förhållandevis kortsiktig planering på företagsnivå.

Två andra faktorer i miljöpolitiken som motverkar integrationen av miljöhänsyn i de små och medelstora företagens kärnverksamhet är

⁸ R. Fairman & C. Yapp, *Making an impact on SME compliance behaviour: An evaluation of the effect of interventions upon compliance with health and safety legislation in SMEs*, Kings College London for the Health and Safety Executive 2005, Research Report 366.

- att miljöbeteendet ofta styrs av regleringar eller av påtryckningar från allmänheten,
- att det är brist på marknadsincitament/erkännande för miljövänligt beteende.

Om politiken för små och medelstora företag i EU ska bli framgångsrik beror främst på åtgärder i medlemsstaterna, eftersom de har huvudansvaret för näringspolitik och miljöpolitik på företagsnivå. Europeiska kommissionens roll är, i linje med dess moderna SMF-politik, att hjälpa små och medelstora företag att anta hållbara modeller för produktion och affärsverksamhet. Att se till att målen för EU:s miljölagstiftning inte motverkas genom bristande efterlevnad är en viktig del av den processen. Kommissionen gör detta genom att bygga vidare på goda nationella och regionala erfarenheter och genom att underlätta och stödja utvecklingen av projekt som hjälper företagen att följa miljölagstiftningen.

Med detta program vill Europeiska kommissionen därför uppnå följande mål:

- Förbättra de små och medelstora företagens efterlevnad av miljölagstiftningen, och därigenom
 - minska de små och medelstora företagens miljöpåverkan och förbättra deras miljöprestanda, och
 - se till att miljölagstiftningen genomförs på ett harmoniserat sätt och att samma villkor gäller för alla små och medelstora företag på den inre marknaden.
- Öka de små och medelstora företagens miljöeffektivitet (energi och resurser) genom användning av lämpliga miljöledningssystem och andra verktyg.
- Öka kostnadseffektiviteten i miljöpolitiken och minska de administrativa kostnaderna för de små och medelstora företagen så att de kan frigöra resurser för att förbättra efterlevnaden.
- Öka de små och medelstora företagens miljöinnovation och konkurrenskraft.

4. POLITISK BAKGRUND

Programmet ingår i EU:s sjätte miljöhandlingsprogram där man föreslår ett ”stödprogram för hjälp med efterlevnaden, med särskilda stödåtgärder för små och medelstora företag”⁹. Ett sådant stödprogram ansågs som en av de strategiska åtgärderna för att uppnå målen för handlingsprogrammet och för att införa principen att miljöåtgärder ska anpassas efter miljöproblemens karaktär och omfattning, och inte efter företagens storlek.

Det här meddelandet bidrar också till Lissabonmålen. I den förnyade Lissabonstrategin framhålls följande: ”En förutsättning för varaktig framgång för unionen är att man tar itu med en rad utmaningar när det gäller resurser och miljö som i annat fall kommer att agera som en broms för framtida tillväxt. Detta är kärnan i hållbar utveckling. EU måste anta denna utmaning och bli ledande när det gäller att lägga om kursen till mer hållbara mönster för

⁹ Artikel 3.5 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 1600/2002/EG av den 22 juli 2002.

produktion och konsumtion”¹⁰. Meddelandet är också ett uttryck för kommissionens åtagande om bättre lagstiftning som syftar till att förbättra och förenkla lagstiftningen, öka kunskapen om kraven och minska onödiga administrativa bördor. Det är också i linje med kommissionens mål för en modern politik för små och medelstora företag.

5. HANDLINGSPLANEN

Kontroller av efterlevnaden är nödvändiga men inte tillräckliga för att säkerställa att miljöreglerna följs. Det är också sällan kontrollerna leder till mer bestående ändringar på de kontrollerade små och medelstora företagen. Av litteratur och fallstudier kan man dra slutsatsen att en kombination av följande åtgärder behövs för att nå resultat: väl utformade regler, lättillgängliga miljöverktyg, utbildning och informationsinsatser, kontroller på plats där man identifierar vilka problem som finns, riktad information och utbyte av god praxis.

Därför föreslås ett antal åtgärder på följande teman, alltifrån grundläggande initiativ till åtgärder med särskilda syften¹¹:

- (1) **Bättre lagstiftning vid utformning och genomförande av politik**, för att förenkla och minimera den administrativa börda som miljöreglerna innebär för de små och medelstora företagen så att de kan frigöra resurser för att förbättra efterlevnaden.
- (2) **Mer lättillgängliga och specialutformade miljöledningssystem** för att integrera miljöhänsyn i de små och medelstora företagens kärnverksamhet på ett konsekvent och kostnadseffektivt sätt.
- (3) **Riktat ekonomiskt stöd och ett flerårigt finansiellt program** för att främja och stödja initiativ från myndigheter och företagsstödjande nätverk som syftar till hållbar produktion i små och medelstora företag.
- (4) **Uppbyggnad av lokal miljöexpertis för små och medelstora företag** för att avhjälpa kunskapsbristen på företagsnivå.
- (5) **Bättre kommunikation och riktad information** för att fylla särskilda informationsluckor.

5.1. Bättre lagstiftning vid utformning och genomförande av politik, för att förenkla och minimera den administrativa bördan

I vissa fall kan man underlätta för små och medelstora företag att fullgöra sina skyldigheter genom att ändra lagstiftningens utformning och genomförande så att man får tydligare krav och enklare metoder att nå samma miljömål. Medlemsstaterna och EU bör utforma lagstiftningen så att den administrativa bördan av reglerna minimeras så att de små och medelstora företagen kan frigöra resurser för att förbättra sin efterlevnad och sina

¹⁰ KOM(2005) 24.

¹¹ Till stöd för dessa åtgärder presenterar kommissionen i bilagan till detta meddelande några exempel på god praxis i arbetet för att stödja efterlevnad. Exempelen är hämtade från 15 EU-medlemsstater eller OECD-länder. Fallstudierna innehåller en bedömning av åtgärdernas effektivitet och möjligheten att överföra dem till andra länder. Fallstudierna ger många konkreta exempel som kan användas av myndigheter och företagsstödjande organisationer.

miljöprestanda. Det arbete för bättre lagstiftning som kommissionen bedriver i samarbete med medlemsstaterna kommer att göra det lättare för små och medelstora företag att följa miljöreglerna¹².

- **Att minska de administrativa kostnaderna i EU och på nationell och regional nivå.** Kommissionen går igenom all sin lagstiftning för att se var det är möjligt att minska de små och medelstora företagens kostnader för att lämna uppgifter. Medlemsstaterna bör delta i detta arbete. Kostnader kan ofta minskas på nationell nivå genom att undvika överlappande informationskrav, använda informationstekniska lösningar och provtagningsmetoder eller genom att förenkla tillståndsförfaranden och kraven på hur information ska presenteras. Man bör också pröva möjligheten att använda en enda kontaktpunkt för tillstånd och andra administrativa förfaranden.
- **Att identifiera och sprida god praxis i EU.** I en rapport från BEST-gruppen finns 76 exempel på konkreta åtgärder från 24 olika länder¹³. Det befintliga nätverket och rapporten utgör en etablerad struktur för att stödja åtgärder som syftar till att genomföra miljölagstiftningen så kostnadseffektivt som möjligt.
- **Att arbeta med genomförandemyndigheter.** Kommissionen avser att fortsätta samarbetet med IMPEL-nätverket¹⁴ för att genomföra miljölagstiftningen på ett bättre sätt och stärka efterlevnaden. IMPEL-nätverket kommer bland annat att delta i översynen av rekommendationen om införande av minimikriterier för miljötillsyn¹⁵ och bidra med praktiska erfarenheter av de små och medelstora företagens behov och begränsningar.
- **Att göra företrädare för små och medelstora företag delaktiga i beslutsprocesser och genomförande.** Kommissionen har lagt större vikt vid små och medelstora företag i de uppdaterade interna riktlinjerna för konsekvensbedömning av EU:s politik och lagstiftning. Kommissionen vill också stärka samrådet med företrädare för små och medelstora företag vid både utformning och genomförande av politiska beslut. Detta för att se till att de små och medelstora företagens särskilda behov tillgodoses på lämpligt sätt och att särskilda åtgärder vid behov utformas för att underlätta genomförandet av nya miljöregler¹⁶.

5.2. Mer lättillgängliga och specialutformade miljöledningssystem för små och medelstora företag

Införande av ett miljöledningssystem och en tydlig ansvarsfördelning för miljöfrågor ger en mycket större påverkan på företagets miljöengagemang än en enstaka inspektion eller kontroll av att kraven uppfylls. Utöver EMAS (gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning) har det under senare år utvecklats flera andra miljöledningssystem som motsvarar sektorsspecifika krav och företagets komplexitet, eller behandlar enskilda

¹² Se http://ec.europa.eu/governance/better_regulation

¹³ 2006 BEST Expert Group report *Reducing Burdens on Industry: Simplifying the Implementation of Environmental Regulation*.

http://ec.europa.eu/enterprise/environment/index_home/best_project/intro.htm

¹⁴ Network for Implementation and Enforcement of Environmental Law (IMPEL); <http://ec.europa.eu/environment/impel>

¹⁵ Europaparlamentets och rådets rekommendation 2001/331/EG.

¹⁶ Ett bra exempel är den nya kemikalieförordningen Reach (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006) där man håller på att utarbeta ett antal praktiska rekommendationer till medlemsstaterna om att inrätta centraler för Reach-upplysning för små och medelstora företag.

miljöaspekter. Detta ger en värdefull mångfald av miljöledningssystem som små och medelstora företag kan genomföra på frivillig basis. Om myndigheterna godkänner ett certifierat miljöledningssystem som ett tillförlitligt alternativ till kontroller och inspektioner kan antalet kontroller och rapporter minskas. Detta minskar den administrativa bördan och uppmuntrar små och medelstora företag att införa ett miljöledningssystem. EMAS ger myndigheterna verkliga garantier tack vare stränga krav och stor öppenhet. För närvarande pågår en översyn av EMAS för att göra systemet mer robust och pålitligt i fråga om miljöprestanda och regelefterlevnad.

Även om EMAS är avsett att användas av organisationer av alla typer och storlekar, kommer följande specifika åtgärder att vidtas för att göra det lättare att genomföra systemet i små och medelstora företag både på kort och på längre sikt.

- Kommissionen kommer att främja och stödja offentlig-privata partnerskap (konsortier och samordningsorgan) och andra initiativ för att uppmuntra användningen av **EMAS i industriella kluster eller distrikt** av små och medelstora företag, med särskilda koncept för kluster eller försörjningskedjor. Dessa strategier minskar de deltagande små och medelstora företagens kostnader för konsultarbete, revisioner och kontroller. Dessutom skapar de förutsättningar för ett ökat utbyte av kunskaper och erfarenheter mellan deltagarna och gör det lättare att få en samlad miljöpolicy inom klustret¹⁷.
- Befintliga verktyg för att genomföra EMAS i små och medelstora företag, t.ex. **EMAS-Easy**, kommer att utvecklas ytterligare och användas i större omfattning för projekt i alla medlemsstater. En pilotfas av EMAS-Easy har redan genomförts i nya medlemsstater, och den visade att det är lätt att göra en fullständig EMAS-registrering i mikroföretag.
- Som en del av översynen avser kommissionen att ytterligare minska den administrativa bördan av EMAS, vilket särskilt kommer att gynna små och medelstora företag. EMAS bör göras mer **lätillgängligt**, mer **lättbegripligt** och mer **effektivt**, med **mindre administration** men bevarad kvalitet. Dessutom bör **”synligheten”** ökas genom att EMAS ges större publicitet av kommissionen och medlemsstaterna. Därigenom skulle EMAS bli mer intressant att använda i marknadsföring för små och medelstora företag. Det finns också planer på att uppmuntra medlemsstaterna att erbjuda **incitament för EMAS-registrering av små och medelstora företag**.

5.3. Riktat ekonomiskt stöd och ett flerårigt finansieringsprogram för hållbar produktion i små och medelstora företag

Ett annat sätt att hjälpa de små och medelstora företagen att följa miljölagstiftningen mer kostnadseffektivt, och att generellt förbättra sina miljöprestanda, är att sprida användningen av bästa tillgängliga teknik och stödja innovativa tekniker och metoder. För sådana investeringar behöver de små och medelstora företagen särskilda offentliga stimulansåtgärder och hjälp med deltagande i forskningsprogram och andra program till stöd för innovativ miljöteknik¹⁸.

Inför EU:s nya budgetperiod 2007–2013 har särskilda medel avsatts för små och medelstora företag och miljöpolitik. I enlighet med subsidiaritetsprincipen har medlemsstater och

¹⁷ Framgångsrika pilotprojekt har redan utförts. Se t.ex. <http://www.life-pioneer.info>

¹⁸ Se EU:s handlingsplan för miljöteknik; <http://ec.europa.eu/environment/etap>

regionala myndigheter ofta ett särskilt ansvar för förvaltningen av dessa medel. De viktigaste finansieringskällorna är följande:

- En del i den föreslagna **Life+-förordningen är ett flerårigt program** på 5 miljoner euro under perioden 2008–2013 till stöd för åtgärder som ska hjälpa små och medelstora företag att förbättra efterlevnaden. Här ingår de flesta av de åtgärder som beskrivs i punkterna 5.2, 5.4 och 5.5. Aktiviteter som kan få stöd är exempelvis inrättande av samordningsorgan för EMAS-registrering inom kluster, regionala program för hjälp med efterlevnaden där små och medelstora företag erbjuds fri eller understödd miljörevision och vägledning, sektorspecifika informationsinsatser och miljöutbildning för stödnätverk med inriktning på små och medelstora företag.
- De **nya instrumenten inom sammanhållningspolitiken 2007–2013** ger medlemsstaterna betydande resurser för investeringar i miljöskydd, särskilt för små och medelstora företag. Finansieringen av miljöåtgärder kommer till stor del att ske genom strukturfonderna. Detta överensstämmer med ”Lissabonprioriteringarna” och med principen om att miljöskyddskraven ska integreras i utformningen och genomförandet av gemenskapens politik och verksamhet¹⁹. Särskilt en av de prioriterade utgiftskategorierna för den nya **Europeiska regionala utvecklingsfonden** och **Sammanhållningsfonden**²⁰ avser ”Stöd till små och medelstora företag för främjande av miljövänliga produkter och produktionsprocesser (införande av effektiva system för miljöförvaltning, införande och användning av teknik för att förebygga föroreningar, införlivande av miljövänlig teknik i företagsproduktion)”. Även i den nya **Europeiska socialfonden**²¹ är utbildning och information om ”miljövänlig teknik och ledarkompetens” ett av syftena. Medlemsstaterna bör avsätta tillräckliga resurser för dessa syften i sina programdokument och i sina ansökningar till EU:s strukturfonder för perioden 2007–2013, och på regional nivå tillämpa de mest passande delarna av sådan god praxis som anges i bilagorna I och II.
- Miljöinvesteringar har fastställts som ett av de viktigaste områdena för stöd genom **Jeremie (gemensamma europeiska resurser för mikroföretag till medelstora företag)**²², ett nytt initiativ som kommer börja tillämpas 2007. Detta möjliggör för medlemsstaterna att använda strukturfonderna för att inrätta (regionala) finansieringsinstrument för små och medelstora företag, inklusive rådgivning och tekniskt stöd, riskkapital och garantier.
- Enligt de gällande **riktlinjerna för statligt stöd till miljöskydd** får medlemsstaterna ge övergångsstöd för investeringar till små och medelstora företag för att hjälpa dem att anpassa sig till EU:s miljökrav. Medlemsstaterna kan också ge investeringsstöd för förbättring av miljöprestanda och för energieffektivisering²³. Vid en översyn av riktlinjerna

¹⁹ Artikel 6 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

²⁰ Rådets förordning (EG) nr 1083/2006 av den 11 juli 2006 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1080/2006 av den 5 juli 2006.

²¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1081/2006 av den 5 juli 2006.

²² Se http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/2007/jji/jeremie_en.htm

²³ Små och medelstora företag kan få stöd för rådgivning på miljöområdet enligt förordning (EG) nr 70/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag. Stöd för miljöutbildning är tillåtet enligt kommissionens förordning (EG) nr 68/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd till utbildning. Stöd upp till 200 000 euro under en treårsperiod betraktas inte som statligt stöd enligt kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse.

för stöd till miljöskydd kommer kommissionen att överväga om stöd bör ges för tidig anpassning till kommande EU-krav i stället för att stödet ges för anpassning till nuvarande krav. Detta skulle ge små och medelstora företag incitament för ett framsynt agerande i fråga om miljöreglerna.

- **Ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation (2007–2013)**²⁴ är avsett att stärka konkurrenskraften och innovationsförmågan i EU. Det har en stark tonvikt på små och medelstora företag som kommer att vara de som i första hand gynnas, antingen direkt eller indirekt. Ramprogrammet innehåller ett särskilt program för entreprenörskap och innovation som ska underlätta tillgången till finansiering för små och medelstora företag i nyetablerings- och tillväxtfasen. Detta omfattar 430 miljoner euro för investeringar i miljöinnovation. Det särskilda programmet Intelligent energi – Europa kommer också att omfatta 727 miljoner euro till projekt för energieffektivitet och förnybar energi.
- I samband med att flera nya eller kraftigt omarbetade finansieringsinstrument inom EU lanseras för perioden 2007–2013 kommer Europeiska kommissionen att publicera (i både elektronisk och tryckt form) en **handbok om nya finansieringsmöjligheter** för projekt som stöder de små och medelstora företagens arbete med att uppfylla miljökraven och förbättra sina miljöprestanda.

5.4. Uppbyggnad av lokal miljöexpertis för små och medelstora företag

Små och medelstora företag bör kunna få tag i lokala experter som kan besvara frågor och upplysa dem om skyldigheter och om de möjligheter miljöpolitiken ger. För att nå detta mål finns följande åtgärder:

- Kommissionen kommer att anordna en första serie **seminarier om kapacitetsuppbyggnad i medlemsstaterna 2007** för att där så behövs börja bygga upp nätverk av miljöexperter i företagsstödande organisationer (företagsorganisationer, handelskammare, Euro Info-center, sektors- eller distriktsorganisationer) som kan hjälpa små och medelstora företag. Seminarierna kommer att vara inriktade på informationskällor, och både lagkrav och fördelar av bättre miljöprestanda kommer att presenteras. Det kommer också att finnas en utbildningsdel om hur man kan bistå små och medelstora företag (reaktiv strategi) och hur man kan engagera små och medelstora företag i miljöarbete som går längre än att bara uppfylla kraven (proaktiv strategi).
- **Nätverket Euro Info Centre, och från 2008 det nya nätverket till stöd för företagsamhet och innovation som samordnar tjänsterna från Euro Info-center och innovationsknutpunkter (IRC)**, kommer att stödja kommissionen i arbetet med att bygga upp lämplig lokal expertis och genomföra programmets åtgärder genom följande åtgärder²⁵:
 - (a) Främja partnerskap med offentliga eller privata organisationer, SMF-organisationer för små och medelstora företag och distrikts-/sektors-/klusterorganisationer som hjälper små och medelstora företag att dra full nytta av de möjligheter programmet erbjuder, att så kostnadseffektivt som möjligt

²⁴ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1639/2006/EG av den 24 oktober 2006.

²⁵ Se förslagsinfordran (ENT/CIP/07/0001) *Tjänster till stöd för företag och innovation*.

följa EU:s lagstiftning, och att förbättra sin effektivitet och innovationsförmåga på miljöområdet.

- (b) Arbeta föregripande med små och medelstora företag för att förklara gällande eller ny miljölagstiftning som påverkar dem. Detta ska ske med de mest effektiva hjälpmedlen, exempelvis besök på plats, webbplatser, nyhetsbrev och seminarier, för att höja medvetenheten om miljöpåverkan och om fördelarna av ett lämpligt miljöledningssystem.

5.5. Bättre kommunikation och mer riktad information

Det råder inga tvivel om att de små och medelstora företagen har en bristande miljömedvetenhet²⁶. Det är uppenbart att denna brist måste avhjälpas för att man ska få en ökad kunskap om lagstiftningen och därigenom en bättre efterlevnad. I de fall företagen över huvud taget oroar sig för säkerhet, hälsa och miljö gäller det mycket specifika och uppenbara risker.

- Kommissionen kommer att upprätta en ny **flerspråkig webbplats, som kommer att länkas till SMF-portalen²⁷**, och som är tänkt att bli en **viktig informationskälla om EU:s miljöpolitik riktad till stödnätverk för små och medelstora företag**. I samband med detta kommer en särskild informationskampanj att genomföras. På webbplatsen kommer det att finnas allmän information om gällande och kommande miljölagstiftning som påverkar små och medelstora företag. Tonvikten kommer dock att ligga på genomförande, tillgängliga verktyg för miljöledning, finansieringsmöjligheter, exempel på god praxis inom olika sektorer och geografiska områden, utbildningsmöjligheter, relevanta resultat från demonstrationsprojekt om hållbar produktion i små och medelstora företag som fått stöd från Life-Miljö (Life III) under senare tid samt länkar till nationella projekt och andra informationskällor.
- Kommissionen kommer att utarbeta **praktiska riktlinjer som små och medelstora företag kan följa steg för steg** när de tar itu med de viktigaste typerna av miljöpåverkan: energiförbrukning, avfallsproduktion, kemikaliehantering samt utsläpp till luft, vatten och mark. Riktlinjerna ska vara graderade så att komplexiteten kan variera beroende på sektor och på företagets storlek och behov. De ska vara skrivna på ett lättfattligt och icke-tekniskt språk.

6. SLUTSATS OCH FORTSATT ARBETE

Detta program och dess genomförande kommer regelbundet att ses över av kommissionen i samarbete med medlemsstaterna genom ett nätverk av **nationella kontaktpunkter för ”små och medelstora företag och miljö”** som ska utses av medlemsstaterna. Under årliga möten kommer nätverket att följa programmets genomförande, utbyta kunskaper och erfarenheter och ge råd om vilken strategi kommissionen bör använda för framtida initiativ inom detta område.

²⁶ Exempelvis medger 70 % av de franska små och medelstora företagen att de har små eller inga kunskaper om vilka miljöverktyg som finns (miljöledningssystem, energicertifikat, skatteincitament osv.) [ADEME 6.2.2007], och 95 % av Storbritanniens små och medelstora företag uppger att de skulle vilja ha mer information/vägledning om miljöfrågor [SME-nvironment 2005, Environment Agency].

²⁷ http://ec.europa.eu/enterprise/sme//index_en.htm

Kommissionen förbinder sig att genomföra programmet. ”Att förbättra miljöprestanda och energieffektivitet i små och medelstora företag” utgör en del av de prioriterade åtgärderna för *Tillväxt och sysselsättning genom en modern politik för små och medelstora företag*. Kommissionen ber medlemsstaterna, Europaparlamentet och rådet att

- anta programmet och bidra till ett snabbt genomförande med hjälp av nationella genomförandeplaner,
- utgå från att kommissionen och medlemsstaterna senast 2010 kommer att göra en första bedömning av programmets genomförande, med detaljerad information om vilka åtgärder som vidtagits för att förbättra efterlevnaden, uppgifter om de små och medelstora företagens bidrag till miljöproblem, uppgifter om i vilken grad små och medelstora företag följer miljölagstiftningen och rekommendationer till framtida åtgärder.